

Een pelgrimstocht naar Santiago de Compostella

“De pelgrim samen met de pelgrim”

Dick Steenbergen

Juli 2011

De fietstocht naar Santiago de Compostella.

Inleiding:

Uiteindelijk heeft de avond op een overdekt terras van de jeugdherberg in Feldkirch- Oostenrijk, waar we die nacht slapen, een heel grote push gegeven. We zijn onderweg naar Rome in 2008 met een groep van zeven fietsers en twee begeleiders op een busje die ons onderweg verzorgen als engelen. S'avonds ontmoet ik op dat terras een eenzame man die een tomaatje met een cracker eet terwijl de regen klettert op het dak: "Op een tomaat loop je de halve wereld rond" zegt hij. Moeilijk te begrijpen omdat een van onze eerste dingen was s'avonds eerst een biertje met z'n allen. Als hij mij ondervraagd heeft over de waarvandaans en waarheens vraag ik hem wat hem drijft. Ik ben lopend vanaf München onderweg naar Santiago de Compostela is het schuchtere antwoord. Welke planning heb je daarvoor? Nou die is niet erg vast hoor, beter gezegd ik heb geen planning het kan september worden maar ook wel oktober. Hij was zojuist gepensioneerd en had met zijn vrouw de afspraak gemaakt dit te gaan doen na zijn pensionering. Waarom hebben wij eigenlijk dat vaste ritme van 150 km op een dag en over 28 dagen weer thuis zijn.....?

De plannen worden veelvuldig afgestemd tussen Tinus en mij en ondanks het feit dat we denken over een beetje ervaring te beschikken uit eerdere tochten, oa naar Rome en Budapest, lopen we toevallig tegen iemand uit het dorp aan die de tocht reeds eerder heeft gemaakt. De bruikbare adviezen nemen we graag over en de enthousiaste verhalen van hem overtuigen ons dat we een goede beslissing hebben genomen om naar Santiago te fietsen.

De voorbereiding:

"Alles wat je thuis laat is meegenomen" zei eens een ervaren Santiago looper want alles weegt als je het op je rug hebt maar ook op een fiets, en zeker een race fiets, is gevoelig voor gewicht. Regelmatig wordt het lijstje gecheckt wat absoluut noodzakelijk is om mee te nemen. Uiteindelijk besluiten we een test te maken door in 4 dagen heen en terug naar ons huis in de Harz/ Duitsland te fietsen.

Maarten en nog een fietskennis hebben hier wel oren naar en besluiten mee te gaan. De route wordt gepland en uitgezet en komt op 326 km enkele reis. Ook dan weer ziet de praktijk er weer ander uit als de theorie. Als we Vrijdag 25-03-2011 vertrekken is het mooi weer, weliswaar koud maar een zonnetje en de wind zelfs in de rug. De fietsen van Tinus en mijzelf hebben de bepakking zoals we

denken dat we die zullen nodig hebben op de tocht naar Santiago. Onderweg maken we al vroeg een niet geplande stop: Bennie Kardol staat op zijn kop in de tuin in Coevorden en we besluiten bij hem een kop koffie te drinken. Bennie kennen we van een gemeenschappelijke fietstocht vanuit Belarus voor het goede doel. We hadden een paar adresjes genoteerd waar we eventueel zouden kunnen overnachten maar het toeval, en dus weer niet de planning, brengt ons in Dahlinghausen. Dan hebben we 190 km gereden die dag. Het is een voortreffelijk hotelletjes waar de schnitzels nog als deurmatten zo groot worden voorgeschoteld en het bier Barre lekker smaakt. (BARRE is de lokale biersoort).

De eigenaar blijkt uit Kazakstan te komen en het lijkt net of hij nog niet lang in Duitsland woont want zijn prijzen lijken wel Kazakse prijzen: €45,- voor overnachting incl. een rijkelijk ontbijt en de riant warme maaltijd.

De zaterdag vertrekken we al om 08.00 uur maar fietsen dan toch nog 180 km. Niks dus 326 km maar 370 km. Opnieuw blijkt dat teveel plannen alleen maar verwarring veroorzaakt. Natuurlijk hebben we wel wat omweggetjes gemaakt als bijvoorbeeld gebruik te maken van een gedeelte van de Weser Fahrradweg. Maar als we in Gittelde aankomen is het huis warm gemaakt door Trijnie. Zij dient als chauffeur voor Maarten omdat hij op zondag weer met haar terug gaat: De plicht roept op Maandag als je niet gepensioneerd bent.....

Zondag vertrekken we weer om 08.00 uur maar de klok is in de nacht een uur terug gezet ivm de zomertijd en eigenlijk is het dus 07.00 uur en dat merken we: het vriest 2 graden en het is bitter koud de eerste twee uur. Maar gelukkig hebben heuvels in dit verband ook een positieve invloed, je wordt er namelijk warm van. We genieten een paar keer van een zonnige stop uit de wind en besluiten al vroeg om s'avonds weer te overnachten bij onze Kazakse vriend in Dahlinghausen. We waren al aangekondigd want Maarten en Trijnie hadden hem al gewaarschuwd. Opnieuw BARRE lekker gegeten en gedronken.

Maandag wordt de tocht vervolgd en totaal doen we over de terugweg nu 350 km. Het was een goede en nuttige tocht die zeker geholpen heeft bij de voorbereiding om met name de verdeling van de mee te nemen bagage uit te proberen.

Bijna natuurlijk is Veeningen weer de startplaats maar.....

Rondwalend over het Internet brengt ons bij St. Jacobiparochie boven in Friesland waar een van de officiële pelgrimspaden naar Santiago begint. We besluiten simpel om een tochtje naar deze plaats bij de Waddenzee te maken als training en dan tevens ons eerste stempel in het Pelgrimspaspoort, een paspoort wat uniek is in zijn onbruikbaarheid maar vele deuren doet openen onderweg, hier te halen. Lid zijn van het Genootschap van St. Jacob is een noodzaak wanneer je deze tocht gaat doen. De 200 km heen en weer, die hier voor staat, moet net kunnen in een dag. Deze keer vertrekken we (Maarten, Tinus, Wim, andere Tinus en ikzelf) vanuit Beilen, de woonplaats van Tinus).

Na een bakje senseo pakken we met z'n vijven de fiets richting Hijken, Appelscha etc.

Omdat Tinus de Garmin weer geïnstalleerd heeft heb ik mijn simpele briefje met alle dorpen in volgorde maar thuis gelaten..... Op zich geen verkeerd idee maar de Garmin geeft niet aan dat een pontje eerst vanaf Pasen in de vaart is en daardoor zien we de afstand naar Leeuwarden ongeveer

een uurtje lang op de borden met iedere keer dezelfde afstand..... Dan maar genieten van het mooie Friese landschap. Rond 12.00 zijn we in St. Jacobiparochie. Juist dit weekend is er de opening van de Groate kerk, die gerestaureerd is door de **Stichting Alde Fryske Tsjerken**. Men is verguld dat wij hier als eersten in hopelijk een lange stoet pelgrims, ons eerste stempeltje komen halen in ons pelgrimspaspoort en gauw worden er foto's gemaakt om op hun website te zetten. Graag willen ze dat deze kerk het erkende startpunt wordt van de pelgrimstocht naar Santiago de Compostella. De terugtocht, met wind in de rug, wordt zonder een enkele stop verricht en rond half zes zijn we die middag weer terug in Beilen.

Wat informatie over St. Jacobiparochie:

In St.-Jacobiparochie (ca. 1.700 inwoners) valt als eerste de prachtige neo-klassicistische 'Groate Kerk' op, een ontwerp van de bekende architect Romein. Het uiterlijk van de kerk heeft wel iets weg van een Griekse tempel. Het gebouw wordt thans gebruikt als cultureel centrum. Schuin achter de kerk staat nog de oude pastorie uit 1760. De naamgeving van St.-Jacobiparochie is afgeleid van de apostel Jacobus en kan als zodanig worden gezien als het startpunt van de pelgrimstocht naar Santiago de Compostella.

Voor de kerk

Het eerste stempeltje

Later zien we op de website van de Stichting Alde Fryske Tsjerken de volgende informatie betreffende ons bezoek aan St. Jacobiparochie:

“Eerste pelgrims komen stempel halen

Het nieuwe Pelgrimsinformatiecentrum Sint Jacob in het voorportaal van De Groate Kerk was zaterdag 9 april 2011 nog maar nauwelijks open, of de eerste pelgrims kwamen al binnen om een stempel halen voor het paspoort van de route naar Santiago de Compostella. Vijf fietsende vrienden hadden zaterdag speciaal daarvoor de 125 kilometer lange tocht vanuit hun woonplaatsen Beilen en Hoogeveen naar Sint-Jacobiparochie gemaakt.

Twee van hen vertrekken op 1 mei. Het plan is om de fietstocht naar Santiago in vier weken te volbrengen.

Op de foto tonen de 63-jarige Dick Steenbergen uit Veeningen (tweede van links) en de 65-jarige Tinus van Nuil uit Beilen (midden) trots hun zojuist afgestempelde paspoort. Zij werden vergezeld door Maarten Steenbergen, Tinus Hofman en Wim Dondorff.

De vijf zijn ervaren fietsers; onlangs maakten ze nog “even” een oefentocht naar de Harz in Duitsland. Van het Nederlands Genootschap Sint Jacob hoorden zij dat het noordelijke steunpunt in Sint-Jacobiparochie zaterdag voor het eerst geopend zou zijn. „Met het mooie weer was het natuurlijk een prachtig ritje”, zegt Dick Steenbergen. De heren reizen niet langs herbergen, maar nemen hun eigen tentje mee. Hun racefietsen zijn daarvoor speciaal voorzien van bagagedragers”

Soms denk je dat je redelijk uniek bent als je zo’n reis maakt maar dat valt wel een beetje tegen..... Opnieuw internet geraadpleegd en wat blijkt dat er enorme aantallen onderweg zijn elk jaar. De een zal dit doen om religieuze redenen, de ander louter om sportieve redenen of gewoon vanwege de uitdaging om de strijd met jezelf aan te gaan en jezelf meerdere keren tegen te komen.

Aantallen pelgrims die Santiago bezocht hebben:

1985/1986	2.491	1987	2.905
1988	3.501	1989 (bezoek van de paus)	5.760
1990	4.918	1991	7.274
1992	9.764	1993 (heilig jaar)	99.436
1994	15.863	1995	19.821
1996	23.218	1997	25.179
1998	30.126	1999 (heilig jaar)	154.613
2000 (millenium)	55.004	2001	61.418
2002	68.952	2003	74.614
2004 (heilig jaar)	179.944	2005	93.924
2006	100.377	2007	114.026
2008	125.141	2009	145.877

“Alleen wie zich thuis geborgen weet durft erop uit”

Zondag 01-05-2011 (192 km)

Santiago wacht.....

Vandaag, is het 3 jaar geleden dat we onder het afdak in Feldkirch spraken over Santiago de Compostella, en staan Tinus en ik om 08.00 met een bepakte racefiets klaar om te vertrekken. Nee, we hebben dit keer geen groep van zo'n 7 fietsers met begeleiding maar doen het met z'n tweeën. Geen onenigheid of wat dan ook met de groep maar gewoon omdat een aantal mensen kiezen voor de familie en of gedwongen door andere redenen, blijven we met z'n tweeën over en gedachtig aan de memorabele woorden die Tinus ooit deed gaan we de dingen doen die we niet te ver meer voor ons uit kunnen schuiven als we ze ooit nog een keer willen doen.

Roelof Hulzebosch heeft samen met Frans Tinus gebracht in zijn bestelbus. De bepakte fiets wordt uitgeladen en we drinken nog even een kop koffie voor we om half acht op de fiets stappen. We nemen afscheid en laten zij die ons uitzwaaiden achter ons: Trijnie, Toos en Be en Hulzebosch. Frans fietst met ons mee naar Ommen. Natuurlijk de één misschien een beetje jaloers en de ander die denkt: laat ze maar gaan, mij niet gezien. En wij? Wij kunnen zeggen dat we op weg zijn naar Santiago de Compostella wat volgens onze berekening 2657 km en een kleine 4 week verder naar het zuiden en bij aankomst zal blijken of het aantal km's in werkelijkheid ook klopte.....

Echter in Fort komen we al tot de ontdekking dat we een van de routeboekjes vergeten hebben. Snel Trijnie gebeld en als we bij Balkbrug zijn steken we de vergeten boekjes in de tas, nu kan de reis echt beginnen. Frans neemt afscheid in Ommen en zoekt zijn eigen weg terug naar Beilen en zal ons weer afhalen met de auto van Schiphol op 28/05 als we terugkomen, wij fietsen volgens de planning naar **Velden** onder Venlo in Limburg. We hebben nog even tel. contact met Maarten en Iwan die terug komen van hun weekend fietsen in Limburg en vinden elkaar in de buurt van Holten, hebben nog even tijd voor elkaar en drinken een kop koffie in een lokale kroeg waarna we ook van hun afscheid nemen. Het weer is perfect en gedeeltelijk zelfs de wind in de rug met veel zon. De reis verloopt heel voorspoedig en we zijn al op tijd bij Mieke in Velden waar we, voor we aan de maaltijd schuiven, eerst een biertje drinken. De maaltijd is voortreffelijk samen met een glas wijn en om 22.00 uur doen wij het licht uit. 06.00 uur s'morgens is het vaste ritme dat we opstaan. Mieke weet wat een fietser nodig heeft: Het ontbreekt aan niets! We krijgen een enveloppe mee van haar wat we alleen mogen openen als we het niet meer zien zitten of wanneer we weer thuis zijn. Dat beloven we en het schitterende gedichtje wat er in zat staat aan het eind van dit verhaal.

Vlak voor het vertrek bij Dick en Trijnie

Bij Mieke met een pilsje

Maandag 02-05-2011 (153 km)

Om 08.00 uur fietsen we richting Maastricht om daar een stempel te scoren in ons pelgrimspaspoort maar de grote kerk in hartje stad heeft niemand beschikbaar om een stempel te zetten. Niet erg als je maar voldoende stempels aan het eind van de tocht hebt en met name van de laatste 100 km willen ze graag de stempels zien zodat je ook werkelijk de hele tocht gelopen of gefietst hebt. Wij proberen elke dag een stempel te scoren, waar dan ook. Terwijl we bij een winkel staan om wat te shoppen worden we aangesproken door een fietser die blijkbaar ook Santiago al eens gedaan heeft. Hij brengt ons tevens op de hoogte van het wereldnieuws: Osama Bin Laden is vermoord!. Je kunt ook geen dag weg of de boel loopt in het honderd.....Het is een stuk frisser en de lange broek gaat eerst rond de middag uit! De rit brengt ons de Ardennen in waar we o.a. via "Val de Dieu" komen waar we vorig jaar ook langs gefietst zijn. Hoe komt het toch dat politiek zo'n grote rol speelt in het dagelijkse nieuws? België zit al een jaar zonder een regering en we merken er helemaal niets van. De mensen werken en bouwen blijkbaar zonder dat iemand er wakker van ligt. Alles Uiteindelijk landen we in **Theux** waar we een hele mooie kleine camping aantreffen van een Nederlands sprekend echtpaar. Als we de tent hebben staan komt een van de kinderen vragen van de burens of we een bord Macaroni willen van hun..... We slaan dat niet af en zitten 10 minuten later aan een heerlijk bord pasta met een glas melk. Het wordt een koude nacht

Dinsdag 03052011 (122 km)

Slecht geslapen vanwege de kou. De eerste keer dat we alles in moeten pakken en het is hartstikke koud wat het inpakken bemoeilijkt. Dan begeeft ook ons camping gas toestelletje het wat dus geen warme thee of koffie betekend. De mevrouw van de camping ziet echter ons gemartel en geeft ons een waterkoker waardoor we toch nog een warme kop thee kunnen maken. Het wordt een lastige dag met veel klimmen. Mijn knie en heup beginnen op te spelen maar nog maar niets zeggen tegen Tinus. Misschien wordt het wel beter..... We beginnen onderweg een zoektocht naar een waterkoker wat, volgens Tinus, ons probleem oplost. Ik ben daar nog niet zo zeker van gezien de omvang van zo'n ding, hoe nemen we dat mee? Na een paar keer in een winkel gevraagd en gekeken te hebben biedt de mevrouw iets anders aan: een dompelaartje! Wij besluiten dat kleine ding mee te nemen en we hebben er de hele vakantie heel veel plezier van gehad. In Bastogne kom ik door een ongelukkige omstandigheid te vallen op het trottoir. En een oude vallende man heeft direct heel veel hulp om weer overeind te komen: Tout est bien monsieur?? "Oui, oui maar help mijn fiets even overeind dan kan ik mijn linker voet uit de clip trekken" Zonder nadelige gevolgen komen we op de camping aan in **Lescheret**. De (kleine) camping wordt bestuurd door een Nederlands echtpaar wat deze sinds een jaar of zes heeft. De mevrouw (Jeannet) ziet blijkbaar dat we moe zijn en biedt aan een spaghetti maaltijd te maken voor ons. Een van de lekkerste die we ooit gehad hebben! Zij komt oorspronkelijk uit Dedemsvaart en blijkt nog familie te zijn van Bart van Goor die bij ons aan de Willem Moesweg woont. Koud is het die nacht weer

Woensdag 04052011 (122km)

Weer is het moeilijk inpakken als je eerst het ijs van het tentzeil moet slaan. Zelfs de carbonstokken vriezen bijna aan je vingers vast maar we krijgen alles weer op de fiets zoals het hoort. We kopen een paar koppen thee bij Jeannet en ontbijten bij haar binnen wat ons een goede basis geeft voor de dag die komt. Een stralende dag met niet teveel wind. We bekijken een van de vele Oorlogskerkhoven in Romagne. Het contrast is heel groot met de Duitse kerkhoven die er over het algemeen wat triest bij liggen terwijl de Amerikaanse uitblinken in onderhoud maar ook in opzet: Ruim, helder en er is niet

beknibbeld op geld. We vinden een camping municipal in **Ravennes** aan de rivier waar de beheerder al enthousiast op ons komt toelopen. We mogen staan waar we willen voor €4,80 en dan krijg je er ook nog een warme douche. 's Avonds lopen we nog even het dorp in voor een biertje en ontmoeten daar 2 mannen die ook op de fiets onderweg zijn naar Santiago. Ze zijn met z'n vieren en hebben elkaar gevonden via internet. Een lang weekend geoefend in Limburg en nu zijn dan onderweg. Ze plannen zo'n 6-7 week onderweg te zijn. Het leek ons een waagstuk om zo via internet een groepje te maken voor zo'n tocht en we zouden het resultaat wel eens willen horen..... Die nacht heb ik voor het eerst meer kleren aan in de slaapzak dan op de fiets. Bovendien doe ik een colafles vol met warm water en gebruik die als kruik in de slaapzak. Het helpt niet veel en dat is ook geen wonder als het de volgende morgen helemaal wit is om de tent....

Daarom was het s'nachts zo koud.....

In België en Frankrijk de bewegwijzering

Donderdag 05052011 (150km)

Bijna de tent uit het ijs moeten kappen maar na een goed ontbijt volgt er een prachtige dag met veel zon en rond de middag kunnen we uit de lange mouw. We verliezen iedere keer relatief veel tijd om een stad door en uit te komen. Zo ook vandaag in Chalons en champagne. Uiteindelijk brengen ons twee wielrenners op het goede spoor. Wat volgen zijn de kale graan- en koolzaadvelden van Noord Frankrijk. De een vindt dat saai maar het heeft ook wel wat om op die kaarsrechte wegen te fietsen met alleen maar graan en koolzaad om je heen. De dag eindigt in **Arcis sur Aube** opnieuw bestuurd door een Nederlands echtpaar. Ze hadden al jaren op deze camping municipal gestaan en zagen dat deze verloederde waarna zij de gemeente gevraagd hadden of ze die mochten beheren. Leuke niet al te grote camping. Gezellig met de eigenaar een biertje gedronken s'avonds en beloofd hem een kaartje vanuit Santiago te sturen: Het vlammetje zou dan ook een beetje voor hem branden

Vrijdag 06052011 (143km)

We halen eerst een brood op van de bakker om de hoek en ontbijten naast het kantoortje op de camping. Het wordt een lange warme dag met afzichtelijk lange wegen tussen de graanvelden, hier en daar een dorpje met gigantische graansilo's. We fietsen door Auxerre, bij het stadion langs van de plaatselijke FC. Heeft PSV hier niet ooit de punten laten liggen? Deze keer lukt het ons gemakkelijk de stad door te komen. Tijdens het fietsen ga je denken we hebben nieuwe banden op de fiets eigenlijk zou je aan het eind moeten kunnen denken: geen band aangeraakt. Maar als je dit gaat denken roep je het onheil over je af. De eerste lekke band. Snel het wiel eruit, band verwisseld en 15 minuten later fiets je weer. In een dorp een nieuwe reserveband gekocht en de band op spanning laten brengen. De camping in **Vincelles** wordt makkelijk gevonden en eten een warme maaltijd op het terras van het camping restaurantje.

De graansilo's in Noord Frankrijk

Ontbijten op de camping

Zaterdag 07052011 (106 km)

Dit wordt de dag van de ontmoetingen als we langs de uitgegraven kanalen fietsen in Noord Frankrijk met heerlijke fietspaden langs het water. We snuiven de frisse lucht op vol met zuurstof en genieten van het fietsen. Zo is fietsen fantastisch: Heerlijke zon, geweldige omgeving puur genieten.

Wie zei: Ik vrees het eindpunt meer dan dat het wenkt? Hij of zij heeft helemaal gelijk gehad, niets is mooier dan zo fietsend onderweg te zijn, te genieten van de omgeving.

Tijdens het fietsen hebben we vaak korte contacten: Ook naar Santiago? is een overbodige vraag want aan de uitrusting, vaak ook de schelp, kun je wel zien dat hij of zij niet naar zijn schoonmoeder onderweg is. Wat opvalt bij al die ontmoetingen dat iedereen een reden heeft om dit te doen: Hetzij met pensioen gegaan of welke andere reden dan ook. Wat ook opvalt dat wij ongeveer de enigen zijn die een vaste planning hebben waarop we over moeten zijn omdat de terugvlucht is vastgelegd. Ook in het aantal km's per dag steken we af bij de rest. De meesten fietsen een 60- 90 km/dag en hebben er een 6-8 week voor uit getrokken. Zo als die mevrouw die een karretje achter de fiets had waar volgens mij haar hele garderobe op lag: "Je wilt wel eens wat anders aan". Ze had nog nooit zo'n grote fietstocht ondernomen en dit leek haar wel leuk. Fiets gekocht met een gelikt karretje er achter en fietsen maar. Eindelijk doemt in de verte op de heuvel Vezelay op met de imposante kathedraal. Hier scoren we een stempel in ons pelgrimspaspoort en worden ingeschreven in het register van de kathedraal als pelgrim onderweg naar Santiago. Vezelay is een mooi oud klein stadje op een heuvel. De straat naar de kathedraal heeft om de 50 mtr een bronzen schelp tussen de stenen als herkenning dat je op de goede weg bent. We komen op de camping die achteraf een 15 km verder weg ligt dan we dachten. Altijd lastig om aan het eind van de dag langer door te moeten fietsen dan je dacht en zeker als je twijfelt of je wel de goede weg hebt genomen. We mogen staan waar we willen van de baas maar het winkeltje biedt wel heel weinig aan. We kopen een blik ravioli met een fles rosé en de baas biedt aan om de ravioli in zijn huisje warm te maken. Hij zit hier 6 maand en in de winter zit hij voor dezelfde organisatie in de Alpen huisjes schoon te maken. Tijdens het wassen van mijn shirt ontdek ik dat mijn telefoon meegewassen wordt..... Na twee dagen goed drogen doet ie het weer alleen kan ik de 4 met bijbehorende letters niet meer gebruiken. Dat levert soms aardige sms'jes op!

Vezelay is een knooppunt van Pelgrimswegen

De vele kanalen in Noord Frankrijk

Zondag 08052011 (126 km)

Bij het afbreken van de tent worden we bijna letterlijk opgevreten door hele kleine mugjes die verschrikkelijk te keer gaan. Het weer is opnieuw fantastisch, lekker warm en niet teveel wind. Alleen na Nevers verdwalen we opnieuw en vragen twee wielrenners hoe we moeten rijden. Hun antwoord komt ons niet over als 100% zeker en daarom vragen we eindje verder in een restaurant opnieuw. Gelukkig wordt daar bevestigd dat we goed zitten ondanks dat we zelf toch twijfelen omdat we een stuk over een 4 baans weg rijden waar we alleen maar auto's zien. Echter wordt er niet getoeterd, geen middelvingers opgestoken of naar voorhoofden gewezen, dus zal het wel goed zitten. We rijden door een dorpje, doen wat inkopen en gaan zitten aan een kanaaltje midden in het dorp dat zo uit Giethoorn overgenomen had kunnen zijn. Plotseling komt er een heel peloton kinderen op crossfietsen voorbij en van de ongeveer 40 kinderen groeten er zeker 30 met een vriendelijk Bonjour! En dat valt ons iedere keer weer op hoe vriendelijk mensen je een Bonjour toewensen en echt niet in die gevallen waar ze je bijna niet ontwijken kunnen! Opmerkelijk. We komen 2 dames (25 jaar?) achterop die ook lopend op weg zijn. Ze hebben een planning om in 3,5 maand naar Santiago te lopen. Bewondering om zo met z'n tweeën dit te doen! De Camping vinden we na 3 keer vragen in maar het spreekwoord van de dag in mijn reisboekje is: Beter tien keer vragen dan een keer verdwalen. We zijn al snel dikke maten met de eigenaar (Voetbal verbreederd overal) en hebben in een ogenblik tafel, stoelen en een paar biertjes bij hem gescoord.

Maandag 09-05-2011 (143 km)

We nemen afscheid van de vlakke wegen die we een paar dagen gehad hebben. De heuvels komen terug en vrij snel begint het al pittig te worden. We nemen ook afscheid van de legioenen witte koeien die nu alleen maar rood zijn. We ontmoeten een van de weinige pelgrimfietsers die ons tegemoet komt, hij fietst vanuit Santiago terug naar Nederland. De tocht er naar toe had ie al eens gedaan. Enorme concerten worden gegeven door de krekels verborgen in de groene weilanden en de vogels werken volgens ons hun wereldkampioenschappen fluiten af. Om stil van te worden. Waarom loopt toch iedereen met oortjes in plaats van te luisteren naar wat er gratis aangeboden wordt in de natuur. Plotseling kan ik ook volmondig de vraag van dat echtpaar bij Holten beantwoorden die vroegen of we wel op de goede weg waren..... Wij lezen het boek van de schepping blad voor blad en ik bedenk dat de oerknal, waaruit dit alles zou zijn voortgekomen, in mijn ogen nu toch wel een erg armzalige theorie wordt zo. De Schepper is voor mij toch een meer

logische verklaring. Daar kan op dit moment geen kerkdienst tegen op.....! Je kunt dit beleven als een pastorale praktijk ingebed in een bevrijdende theologie van geloof, hoop en liefde en dan worden het geen woorden uit benauwdheid.

We eten op de trappen van een kerk, een van de honderden die we gezien hebben, eten ons broodje en na de middag gaat bij mij het licht uit. Het worden loodzware km's die middag maar aan alles komt een eind dus komen we ook die dag weer bij een camping uit in **La Souterain**. Er is niemand aanwezig om ons te registreren dus zetten we de tentjes maar op en besluiten in het dorp wat te gaan eten. Wat brood te shoppen kunnen we vergeten omdat alle winkels al om 19.00 uur dicht zijn. Verwacht je toch echt niet in Frankrijk.

Dinsdag 10052011 (102 km)

Het vaste ritme van 06.00 uur op en 08.00 uur fietsen begint te wennen en zeker vanmorgen. In verband met het ontbreken van brood hebben we geen ontbijt en zitten al ruim voor 08.00 uur op de fiets. We kijken nog even bij het kantoortje maar alles op slot en niemand te zien. Dus bedanken we inwendig de lokale gemeente voor zijn ijverige werknemers en vertrekken. In het eerste dorpje slaan we flink wat brood in en ik reken af terwijl Tinus naar buiten loopt. Zegt de mevrouw: Il veut manger mais pas porter (Hij wil wel eten maar niet dragen.....). Opnieuw een stralende dag zodat wij er om 12.00 uur al 70 km op hebben zitten. Het is een wonder dat we elke dag zulk mooi weer hebben hoelang kan zo iets duren? Omdat we een wasje willen doen besluiten we vroeg een camping te pakken in **Rochechouart** waar we eigenlijk de mooiste camping vinden van de hele reis zonder sommige anderen iets te kort te willen doen. Hier klopt alles! Blijkt dat de eigenaar een samenwerking heeft met Happy Home waar hij zijn stacaravans aan verhuurt. We drinken een biertje met de eigenaar op zijn mooie terras. Later blijkt dat er een aantal Polen zitten die als technici in een naburige papierfabriek aan een project werken en in een van de caravans wonen.

De mooie camping in Rochechouart

Woensdag 11052011 (147 km)

De fiets is niet versierd omdat ik jarig ben maar Tinus was het niet vergeten. Het begint eentonig te worden maar weer is het fantastisch weer. In een dorp moeten we de weg vragen en doen dat aan een meneer die zojuist zijn auto parkeert. In mijn beste Frans vraag ik het maar het antwoord is puur Engels: Sorry I dont speak french. Blijkt dat ie uit Engeland naar Frankrijk is geëmigreerd. In het Engels communiceren gaat toch beter. Ze zijn naar Frankrijk gekomen omdat zijn zoon hier naar toe verhuisd was en "England is getting a mesh". Om de Engelse sfeer erin te houden nodig ik Tinus uit voor een warme maaltijd onder een parasol om de intussen bloedhete zon enigszins buiten te

houden. Blijkt de restauranthouder ook Engels te zijn. Blijkbaar hebben ze hier een Engelse enclave gesticht. De man serveert de hele dag door een English Breakfast en als liefhebber bestel ik dat gelijk en Tinus doet mee.

English breakfast in Frankrijk

Als we de kaart bekijken lijkt een overnachting in St. Alaye voor de hand te liggen maar daar aankomend is deze dicht en daarom fietsen we door naar **Minzac**. De eigenaar had blijkbaar niet meer op klanten gerekend want hij schiet gelijk in de stress om het kleine toiletgebouwtje schoon te maken. Blijkbaar zijn we sinds langere tijd de eersten. 's Nachts begint het te onweren, wat goed als je oordoppen in hebt dan hoor je niets, wat zo heftig was dat Tinus met de tassen in de hand klaar zat om het toiletgebouw in te vluchten. Hij zou mij dan gewaarschuwd hebben zei hij de volgende morgen.....

Donderdag 12052011 (100 km)

Voor het eerst moet ik Tinus wakker maken wat nog niet het geval geweest is tot nu toe. We zouden die dag bij Kees langs gaan. Kees is de zoon van vrienden van ons die in de buurt van Bordeaux woont, maar we besluiten uiteindelijk om dit niet te doen. We moeten er zo'n 80 km voor omrijden en vrezin inwendig het Spaanse deel van de tocht een beetje. Goed weer kan toch nooit zolang duren en bij regen gaat het niet zo gemakkelijk als tot nu toe. We praten Kees telefonisch bij en hij begrijpt de situatie. Wel wijst hij er ons op dat we St. Emilion wel moeten bezoeken. Dat doen we en werkelijk dat is de moeite waard. Centrum van de betere wijnen en een historische oude stad. We ontmoeten een groep Amerikanen die op de fiets Frankrijk aan doen en zo in 3 week in 3 regio's een week rondfietsen. We stappen weer op de fiets en de wijnvelden glijden aan ons voorbij en het ene kasteel volgt het andere op met de meest spectaculaire namen. Maar veelal is het ook geen Chateau maar een groot landgoed met een groot huis. Blijkbaar kan dat ook. We plannen om de nacht op een camping in Hostens door te brengen maar helaas de camping is dicht. Puur geluk dat we een mevrouw aanspreken die juist, bij een van de gebouwen, in de auto stapt en bereid is om een appartementje te regelen in een van de huizen die op het terrein staan voor een camping prijsje.....

Bij het appartement ipv op de camping

Vrijdag 13052011. (126 km)

De eindeloze bossen rijgen zich aaneen tussen Hostens, Pisos en Dax. En overal wordt hard gewerkt in de bos. Enorme machines zagen bomen af, strippen en zagen de boom op hetzelfde moment in de gewenste lengte. Als we een pelgrim aanspreken hierover blijkt dat er een paar jaar terug een enorme storm geweest is in dit gebied waardoor de opruim werkzaamheden nog steeds bezig zijn. Een catastrofe voor de markt want de hout prijs is zo laag dat het nauwelijks loont. Als we weer opstappen kruipt er een minuscuul beestje, torretje of wat het ook zijn mag over de kaart. We kijken er beide naar en constateren dat het loopt dus benen/ poten, ogen, mond, longen etc. moet hebben want anders zou ie zicht toch niet voortbewegen? En dat zit allemaal in twee- drie mm lengte. Toon Hermans maakte een mooi gedichtje wat me te binnen schiet:

We ontmoeten Gerrit en Rinus uit Breda die een beetje op ons schema liggen. Ook hier was het de baas die gezegd had: We weten dat het moeilijk wordt zonder jou maar we gaan het toch proberen.... Waar bos is wordt ook houtskool gemaakt en we zien de potten die vroeger volgestouwd werden met hout en dan gesmoord in de brand gingen zodat het overblijfsel op de barbecue gebruikt kan worden. We vinden de camping in **Dax**. Een mooie en goed verzorgde camping. Het beloofde restaurant is echter dicht en dus moeten we zelf aan de slag met een soepje en wat brood.....

De houtskool potten in Les Landes

Zaterdag 14052011 (102 km)

s'Morgens proberen we een kop thee te maken met ons dompelaartje maar zetten dan de buitenverlichting op de camping uit. Blijkbaar zit er een gevoelige aardlek schakelaar die op het ontstane vocht werkt want het heeft geregend die nacht en het blijkt de voorbode te zijn van een lange regendag. Niet plezierig maar als je na een half uur drijf bent went dat ook wel weer. We merken dat we richting Pyreneeën gaan, want het vlakke land begint weer heuvelachtig te worden met soms een paar vervelende klimmetjes. Zo komen we bij een van die klimmetjes een echtpaar achterop wat redelijk ver uit elkaar fietst. Dan zie je dat hoe minder kleren je aan hebt hoe minder nat wordt. Niet alleen aan de buitenkant maar ook aan de binnenkant. De mensen hebben een fleece jack over de normale kleding onder het regenpak. Heel vermoeiend om in zo'n zweetpak te zitten. Tussen de middag besluiten we om een restaurantje binnen te gaan en wat te eten en ook wat bij te drogen. We zijn niet de enigen die op dat idee kwamen want het zit vol met verregende pelgrims die allemaal proberen weer wat op te drogen. Rond 15.00 uur wordt de regen minder en het wordt

droog. Rond 17.00 uur rijden we **St. Jean Pied de Port** binnen. Een mooi oud stadje aan de voet van de Pyreneeën. We bekijken de camping municipal maar besluiten om die toch maar niet te nemen, zeker met dit weer is dat wel heel erg basic. Aan de ene kant wel jammer want daardoor missen we de mogelijkheid om het stadje bij avond te zien en de vele pelgrims die hier overnachten. We rijden door naar een camping die een eindje buiten het stadje ligt en zetten daar de tent op. We ontmoeten daar een stelletje wat onder weg is van Sevilla, via Santiago naar Bordeaux in Bretagne de oversteek naar Engeland maken daar naar Wales, Ierland oversteek naar Schotland dan overvliegen naar Noorwegen door naar Lapland en dan via de Oostzee terug naar NL. Totaal een 8.000 km. En wij maar denken dat we een lange fietstocht zitten te maken.

Maandag 15052011 (116 km)

De dag begint met een lange (22 km) beklimming die ons naar de Spaanse grens brengt waar op 1057 meter hoogte Puente Ibaña ligt. Het miezert nog een beetje maar dat is te verwaarlozen met gisteren. Door de inspanning van het klimmen merk je niet dat het niet warm is maar eenmaal boven gekomen is het koud en staat er nogal wat wind. We schuilen achter het kapelletje en eten gauw een stuk stokbrood met wat drinken. Daar ontmoeten we voor de eerste keer Alain die gelijk begint het papier op te ruimen wat op de grond ligt. We maken hem duidelijk dat wij dat niet gedaan hebben maar begrijpen het signaal wat hij afgeeft: Wij hadden het ook kunnen opruimen. We beginnen dan aan de afdaling maar naar een paar honderd meter al bibberen we bijna van de fiets van de indringende kou. We stoppen weer en kleden ons warm aan: lange broek, extra jas en overschoenen en op die manier zijn we redelijk bestand tegen de kou in de lange afdaling. Tijdens die afdaling komen we een "processie?" tegen. Allemaal jonge mannen en misschien ook wel meisjes helemaal in het zwart met een soort Ku Klux Klan achtig punthoofddekseel op en een kruis op de nek. Geen idee wat het voorstelt maar blijkbaar belangrijk want de politie dwingt ons te stoppen. Na de middag klaart het weer op de zon laat zich zien met weliswaar veel wind maar goed fietsweer. We komen zo in **Puente de la Reina** aan. Letterlijk vertaalt betekend de naam van dit dorp "de brug van de koningin". Op voordracht van een Spaanse koningin werd hier een brug gebouwd over de rivier omdat veel pelgrims in de vroege middeleeuwen het leven lieten bij het oversteken van de rivier. Hier komen twee pelgrims routes samen die in een route door gaan naar Santiago de Compostela. We besluiten om voor de eerste keer in de plaatselijke Albergue te overnachten. Dit zijn pelgrims huizen waar je voor €5,- kunt slapen op een bed en een douche kunt nemen. Verder is er niets dus voor eigen eten zorgen etc. Het komt verder wat militaristisch over: 22.00 uur gaat het licht uit en om 08.00 uur wordt je vriendelijk doch dringend verzocht het pand te verlaten. Op zich niet verkeerd maar het is even wennen met een 20 man en vrouw in een verblijf te slapen.

De Albergue in Puente de la Reina

De processie van.....?

Maandag 16052011 (104 km)

Ik sta op met een barstende koppijn van de bedompte lucht. Had 's avonds nog wel het raam opengezet maar of de wind of iemand had het blijkbaar weer dicht gedaan. We maken de fietsen klaar maar moeten elkaar helpen de fietsen door het gebouw naar buiten te brengen. Ook onze fransman helpen we omdat hij ook klaar is voor vertrek. We drinken koffie met een broodje bij de plaatselijke bakker zodat we weer op krachten komen. Nu heb je echt het gevoel dat je een van de vele pelgrims bent onderweg naar Santiago. Bij de bakker zat het stampvol maar onderweg fietsen we de vele, vele lopers voorbij en het "Buen Camino" (goede reis), van beide kanten, is niet van de lucht. Een fascinerend gevoel om met zoveel mensen onderweg te zijn naar hetzelfde doel en wetende dat ieder het om zijn eigen reden doet: hetzij religieus, gewoon vanwege de prestatie of omdat hij/zij dit al voor de zoveelste keer doet omdat hij het zo'n indrukwekkende tocht vindt. Zoals altijd drinken we en eten we wat in het centrum van het dorp waar de kerk staat. Veelal omdat daar een stoep is of banken om op te zitten want een echte pelgrim heeft natuurlijk geen stoelen bij zich. Als we op de stoep van het kerkje zitten komt er plotseling een oud vrouwtje voorbij schuifelen en ik vraag haar of de kerk niet open kan. Dan spreekt ze de , voor mij, legendarische woorden uit die 30 jaar terug door een identiek oud vrouwtje gezegd werden in Estartit/ Spanje: "No senior no tenemos cura". (Nee meneer we hebben geen pastoor). Verder onderweg komen we een stempelplaatsje tegen wat doet denken aan de elf stedentocht op de schaats. De oude mevrouw geeft ons een stempel en zoonlief probeert ons aan de wijn of de ham te krijgen. De wijn slaan we maar af maar de ham smaakt, zoals alle droge ham in Spanje, meer dan voortreffelijk. Opnieuw worden we getroffen door de vriendelijkheid van de mensen: Als we besluiten aan de rand van een stad van de route af te gaan omdat we even verderop een supermarktje hebben gezien en we de proviand voorraad moeten aanvullen, we plotseling door een meneer op een scooter erop attent gemaakt worden dat we van de route afwijken..... In **Nejera** vinden we onze camping in een oude niet meer gebruikte stierenarena. Klein maar voorzien van erg schone sanitaire voorzieningen. Er staat een Engelsman met zijn camper die twee vrienden begeleidt, zij lopen en hij rijdt met de camper ze vooruit of achterna. Hij had zelf de Camino al gelopen en concludeert: "De Camino vertelt je wat je werkelijk nodig bent in het leven en dat is niet veel....." En hij heeft gelijk. We hebben nog geen dag de TV of krant gemist, alles is prima in orde, de wereld draait door en wordt blijkbaar nog steeds bestuurd of misschien ook wel niet, de aarde is rond, de zon schijnt en wij, wij fietsen gewoon door naar onze volgende overnachting.

Een stempelplaatsje a la elf stedentocht

Dinsdag 17052011 (112 km)

We verlaten Nejera met stralende zon en natuurlijk en heerlijk gevoel om de dag fietsend aan te vallen. We worden gedwongen, via de bewegwijzering, om het wandelpad te nemen. Op zich maakt het dat interessant maar met mijn dunne racebandjes maak ik me toch zorgen hoe dat zal gaan. Voorzichtig rijden en de dikke keien ontwijken helpt veel. Het landschap is prachtig. De wijnranken liggen er schitterend bij en overal zijn de mensen bezig in de velden. We ontmoeten vandaag opnieuw de man die we al op de Puente de Ibaneta en vanmorgen hielpen met de fiets . We komen met elkaar in gesprek en komen erachter dat hij Alain heet en uit de buurt van Rennes/ Frankrijk komt. Hij fiets alleen en omdat we elkaar nu al een paar dagen tegen komen fietsen we nu samen op. Hij kan ook lekker fietsen en zit wel aardig op ons tempo. Onderweg keuvelen we over allerlei dingen en ook waarom hij de Camino fietst. Hij heeft altijd in het speciale (lichamelijk en geestelijk gehandicapten) onderwijs gezeten en vorig jaar eruit gestapt. Hij had toen twee zaken op zijn lijstje staan om te gaan doen. Een trektocht in de Himalaya en een fietstocht naar Santiago. De trektocht was al ingevuld en nu kwam de fietstocht dus. Hij was ook gestart in zijn woonplaats maar sliep in albergues. Met deze informatie en ook omdat het contact met Alain goed valt besluiten we om vanaf nu ook in albergues te overnachten ondanks de wat slechte ervaring in Puente de la Reina. In een dorpje met 10 huizen in de middle of nowhere staat een bakker met zijn bestelbus brood te verkopen aan een paar oude vrouwen wat ons doet beseffen dat we ook brood nodig hebben. We stoppen en slaan stokbrood in. De vrouwen zijn natuurlijk nieuwsgierig en stellen de bekende waarheen en waarvandaan vragen. Als we dat uitgelegd hebben en erbij vertellen dat we naar Santiago onderweg zijn kunnen we natuurlijk niet meer stuk. Een oude man komt erbij staan leunend op zijn stok en ik vertel hem dat hij wel een heel gelukkig man moet zijn. Waarom vraagt ie. Wel omdat hij 5 vrouwen heeft. Dat is maar goed ook volgens hem: Teveel hanen bij de kippen geeft alleen maar ruzie..... De man vertelt dat het een hard klimaat is hier en zeker niet geschikt voor wijnbouw maar veel meer voor graan. Maar de werkgelegenheid is heel erg slecht. De machines worden steeds groter en nemen veel werk uit handen waardoor de jeugd weg trekt en alleen de oudere mensen overblijven. Een van de redenen dat we zoveel lege huizen zien staan en het doet je denken aan het boek van Geert Mak: "Hoe God verdween uit Jorwerd". **Burgos** doemt op en via een mooi fietspad worden we de stad ingeloodst maar om dan de albergue te vinden is weer lastig. We klampen een mevrouw aan die direct besluit ons lopend naar de straat te brengen waar we uiteindelijk de albergue kunnen vinden. Als we haar willen bedanken vraagt ze alleen aan kaarsje op te steken in Santiago voor vrede in de wereld. We beloven haar dat te doen. Na een heerlijke douche en een rondwandeling in het oude centrum zijn we om 10.00 uur binnen want dan gaat het licht uit.

Alain op zijn voordeligst.....

Broodkopen in een verlaten dorpje

Woensdag 18052011 (100 km)

Goed geslapen in de albergue waar het passen en meten was om met z'n allen langs 1 douche en toilet te gaan. Vroeg opstaan en ervoor zorgen dat je redelijk voor in de rij staat is bijna een vereiste dan en de truc slaagt goed zodat we al op tijd, met z'n drieën, achter het zelf gemaakte ontbijt zitten. De stad verlaten wordt steeds makkelijker in Spanje omdat ze overal gele pijlen op de weg of een trottoirband in de bocht hebben staan wat betrouwbaar lijkt en een uitstekend middel is om de stad snel te verlaten. Wel rijdt er plotseling iemand (Spanjaard) op een mountainbike met ons mee en ons erop attent maakt dat we met deze (mijn) dunne racebandjes niet via de officiële route kunnen gaan. De weg gaat nl over een wandelpad met veel steenslag en keien wat niet goed is voor de racefiets. "Vaak ben je gauw te bang" maar we volgen toch zijn raad op en hij wil ons wel op de goede weg brengen. Het is een aardige prater. A.s. zondag zijn er landelijke verkiezingen in Spanje en hij heeft er maar niets mee. "Als overal in de wereld zijn politici net al piraten: Ze enteren het schip (regering) beroven het en verlaten op hun eigen rijk gevulde boot de arena. We stellen onszelf de vraag waarom er zo weinig verschil zit in mensen. Corruptie houdt niet op bij een grens en zelfverrijking vindt iedereen een leuke hobby en dan zegt achtergrond blijkbaar helemaal niets. Jammer dat veel mensen daar nog steeds niet aan willen. Alain fietst wel mee maar heeft duidelijk vandaag zijn dag niet dit in tegenstelling tot gisteren waar hij ons het snot voor de ogen liet fietsen. Toch teveel geëist van hem zelf? We fietsen langs de lange, afzichtelijke lange zandpaden langs de weg waar de wandelaars lopen in de zon zonder enige schaduw: RESPECT, RESPECT, RESPECT! Wij doen in een uur ongeveer wat zij in een 4- 5 uur doen. We slapen in **Carrion de los Condes** ditmaal weer op een camping en leveren Alain af bij de plaatselijke Albergue. Later hebben we daar een beetje spijt van: Albergues zijn toch wel mooi maar het is even wennen. Hennie en Bennie uit Denekamp slapen ook op de camping. Twee broers, de een is onderwijzer geweest en met pensioen gegaan en is duidelijk de bedachtzame. Zijn broer is de joviale vlegel uit de familie. "Ja mien breur zee ik gao in mei noar Santiago fietsen en toen zee ik nou dan fietse ik toch eem mit oe mit!" Het tentje van Hennie is net een lijkist. Niet groter en niet kleiner, net voldoende om in te liggen.

Hennie bij zijn tentje.....

De vrouw links deed de tocht op krukken!

Donderdag 19052011 (106 km)

We ontmoeten Alain weer op het plein en slaan de weg in naar Leon. Het lijkt of de recessie in Spanje hoogtij viert in het gebied waar we deze dagen door fietsen. Kleine dorpjes waar we van vermoeden dat er mensen wonen omdat de schoorsteen rookt maar niemand zich buiten laat zien. Aan het land en de temperatuur is af te lezen dat we door een typisch landklimaat fietsen waar in de zomer het heet kan worden maar in de winter bitter koud. Als we een man ontmoeten vragen we hem of hij dat

bevestigen kan en ja hoor temperaturen tot -20 graden Celsius in de winter en +35 in de zomer zijn meer gewoonte dan uitzondering hier. Van daar dat hier ook geen wijnbouw is maar alleen graan verbouwd wordt. We vinden de slaappleaats in de Albergue in **Leon** in het Monasterio de Benedictinas "Santa Maria de Carbajal". We worden hier s'avonds uitgenodigd om naar de mis te gaan ofwel de "Completes". Letterlijk vertaald te vergelijken met onze dagsluiting. Een zegen wordt afgevraagd voor de pelgrims die zich die dag hebben laten inschrijven in het klooster om te overnachten: Ze komen uit 25 landen waarbij o.a. Korea en IJsland genoemd worden..... Na de mis naar de slaapzaal want om 22.00 uur komt Moeder Overste nog even over de zaal en doet persoonlijk het licht uit.

Vrijdag 20052011 (78 km)

S'morgens worden we vriendelijk maar dringend verzocht om 08.00 uur het klooster te verlaten. De normale procedures inde kloosters en de albergues. Je mag er slapen en douchen maar na 08.00 hebben ze graag het rijk alleen. We fietsen de stad uit met als doel **Rabanal de Camino** vandaag. Rabanal ligt op 1100 mtr. Dus moet er flink op de pedalen gestamd worden. De reis ernaartoe, via Astorga, is geweldig met veel zon en weinig wind maar wel een dreigende bui na de middag in de verte die ons regelmatig doet afvragen of we droog over zullen komen. Uiteindelijk bleef het bij dreigen en komen we droog over bij de wellicht mooiste en sfeervolste albergue die we op onze reis gezien hebben. Het is een vroegere (geiten)boerderij waarvan de boer tot de conclusie kwam midden jaren negentig dat geiten houden minder oplevert dan het houden van een albergue. En dat allemaal voor €5,- voor een overnachting. OK we moeten wel met 40 mensen via twee douches en twee toiletten maar als iedereen op zijn beurt wacht is er eigenlijk niets aan de hand. De hele familie steekt de handen uit de mouw: bij de bar, de keuken het inschrijven etc. Zeker als we Luis benoemen als een kopie van Luis Aragones, een voetbaltrainer in Spanje, sluiten we vriendschap voor het leven. Machtig om zo met Spanjaarden om te gaan..... We eten van het restaurantje en gaan aan de bar een biertje drinken. Helaas missen we daardoor de uitnodiging om naar de Completes (mis) te gaan. De duivel slaapt nooit..... Wat hierdoor wel weer mee maken is dat Moeder de vrouw een pelgrim haar voeren behandeld die onder de blaren zitten. Als ooit het spreekwoord "zachte heelmeesters maken stinkende wonden" opgeld doet dan is het hier. Er wordt bij gehuild als een kind maar ze liep de volgende dag wel weer!

Bij de mooiste albergue in Rabanal de Camino

Dat deed zeer.....

Zaterdag 21052011 (93 km)

We verlaten "onze" albergue weer om 08.00 uur met z'n drieën en gaan op weg naar Cruz de Ferro een eenvoudig ijzeren kruis wat op een lange paal staat. Het betekent dat we doorklimmen naar zo'n

1200 mtr. Er wordt van de pelgrim verwacht dat hij onder het kruis een steen achterlaat wat staat voor zijn zonden en dat vanaf nu een nieuw leven begint. Natuurlijk maken we een aantal foto's, zoals overal trouwens als iemand een mooi kiekje ziet wordt er "picture" geroepen en dan weten we dat iemand een foto wil maken. We eten op een pleintje in Ponferrada. De tocht is vandaag stroef met veel klimwerk want het uiteindelijke doel is **Cebreiro** wat op 1500 mtr ligt. Cebreiro is een middeleeuws aandoend dorp waar de huizen grotendeels half in de grond zitten en opgebouwd zijn met keien en rieten bekapping, iets wat je weinig zit in Spanje. De albergue is een modern en strak gebouw waar we eerst ondervraagd worden waar we vandaag komen. Als we kunnen aantonen dat we 96 km gefietst hebben die dag zijn we welkom. De gedachte is nl dat wanneer je als fietser om 17.00 komt er nog steeds wandelaars kunnen komen en als fietser moet je dan wachten tot 19.00 uur op een nog eventueel overgebleven plaats. Op de fiets kun je nl nog makkelijk dan een aantal km's afleggen dit in tegenstelling tot de wandelaar die veel beperkter is om nog een eind te lopen. We maken ons eten in het keukentje beneden en krijgen dan plotseling de bevestiging hoe snel het weer kan omslaan in de bergen. In een tijdsbestek van 15 min. zit het helemaal dicht en kun je nauwelijks 30 mtr vooruit kijken en zakt de temperatuur zeker meer dan 15 graden. Zo worden mensen in de bergen dus verrast die op slippers en in een T-shirtje nog even en eindje willen gaan wandelen.....

Cruz de ferro

Bij de wereld verbeteraars

Zondag 22052011 (112 km)

De mist is niet opgetrokken en het is koud. Alle reden om ons warm aan te kleden voor de lange afdaling die ons naar **Melide** moet brengen. Na nauwelijks een paar km's afgedaald te hebben zijn we al zeiknat van de zware mist die er hangt. Door het slechte zicht missen we bijna het standbeeld van de pelgrim optornend tegen de wind. We maken snel wat foto's en voorzien ook een Canadese mevrouw van een foto met haar toestel samen met de pelgrim. Beneden drinken we een "cafe con leche" en krijgen we de verhalen van een locale bewoner over het harde klimaat in Cebreiro: S'winters makkelijk naar min 20 met dagenlange mist en veel sneeuw. De tocht is zwaarder dan verwacht met toch regelmatig nog klimmetjes boven de 7%. Onderweg passeren we het mooie Monasterio de Samos waar we echter niet de tijd voor hebben om even binnen te kijken.

Maandag 23052011. (58 km)

Vandaag is de laatste etappe naar Santiago en wordt een makkelijke met weinig km's. Dit was een bewuste keus om de laatste dag niet teveel km's te hebben zodat we ons rustig in de albergue kunnen installeren en nog even naar het centrum kunnen lopen. De etappe wordt een beetje terugkijken over de 3 wk die achter ons liggen. Indrukwekkend om zo met duizenden onderweg te zijn met maar een doel: **Santiago de Compostella**. Heel veel die lachend aankomen maar ook

pelgrims waar je van ver al aan af kunt zien dat ze pijn lijden en we zien ze niet die onderweg afgehaakt zijn omdat de inspanning te groot voor hun was. De aankomst bij de Kathedraal is in mijn ogen een teleurstelling. Een heel grote, maar zeker niet bijzondere Kathedraal, met heel veel toeristen, pelgrims en veel stalletjes waar allerlei goed bedoelde rommel verkocht wordt. We halen onze Compostella bij het kantoor naast de Kathedraal, het bewijs dat je als pelgrim naar Santiago gefietst, gelopen bent of met paard of ezel bent gekomen. In de kathedraal moeten we natuurlijk even voorbij de zilveren schrijn lopen waar, volgens de legende, de beenderen van Jacobus in liggen. Een maquette geeft aan dat Paus Pablo (de Poolse Paus) hier als eerste Paus ook geweest is in 19???. De reden dat Rome niet eerder geweest is, is dat ze een beetje jaloers zijn op Santiago ivm de grote aantallen pelgrims die hier aankomen en het is Rome altijd een doorn in het oog dat Santiago qua aandacht Rome overtreffen zou kunnen. We steken een kaarsje op omdat we dat die mevrouw in Burgos beloofd hebben maar ook daar zit geen romantiek meer aan want voor een euro gaan er 4 lampjes een kwartier flakkeren als een kaarsje. Hoe kun je nog van een kaarsje spreken..... We ontmoeten Wil en Peet ook weer. Grappig hoe je een aantal mensen zo iedere keer weer tegen komt.

Alain, Tinus en mijzelf voor de Kathedraal

Santiago

Dinsdag 24-05-2011 (0 km)

Wij slapen uit!! De eerste keer in de afgelopen week dat we een dag niet om 08.00 uur op de fiets zitten maar aan de ontbijttafel en drinken koffie met z'n drieën en bekijken hoe de andere pelgrims de dag aanvallen. Dat doen we samen met Wil en Peet. Knap hoe dat vrouwtje de tocht volbracht heeft! We volgen de discussie tussen een Spanjaard met een Chinese vrouw die proberen elkaar te begrijpen maar volledig langs elkaar heen praten..... Leuk zo'n Babylonische spraakverwarring die tot niets leidt. Een planning hebben we niet vandaag maar een ding staat vast, we willen de Butafumeiro zien zwaaien door de kerk. Meestal is dat na de mis om 12.00 uur. De Butafumeiro (een groot wierookvat van 70 kg hangend aan een lang stuk touw vanuit de koepel van de kerk) werd in de middeleeuwen gebruikt om de stank te verdrijven van de soms wel tot 5000 aanwezige pelgrims in de kerk die niet allemaal even fris roken natuurlijk. De priesters van die tijd werd dat teveel en vandaar dat dit wierookvat werd ontworpen en via een special constructie door de kerk werd gezwaaid. Dus zitten we keurig met z'n drieën op tijd voor de mis in de Kathedraal die helemaal vol loopt met gelovigen maar ook heel pelgrims uit allerlei landen. Halverwege de mis komt Alain aanzetten met het verhaal dat hij opgevangen heeft dat vandaag de Butafumeiro niet gezwaaid gaat worden. We besluiten om dan maar te vertrekken en pakken een cafe con leche op een terras naast

de kathedraal. We zitten nauwelijks of Hennie en Bennie, Jawel uit Denekamp, komen aanzetten en vragen of we de Butafumeiro ook gezien hebben: nee hé.....Heeft ie dus wel gezwaaid en zijn we te vroeg vertrokken. We balen hartgrondig en besluiten gelijk dat we een dezer dage revanche gaan nemen.

De rest van de dag benutten we om Santiago te verkennen en wat terrasjes te pakken. Geen stad om nou voor de schoonheid naar toe te gaan: leuk om te zien maar ook niet meer dan dat.

Woensdag 25-05-2011. (105 km)

Vandaag met z'n drieën naar **Finisterre** ofwel Fisterra zoals het lokaal genoemd wordt. Omdat er maar een paar bussen terugrijden en de afstand een 100km is met nog redelijke klimmetjes besluiten we om vroeg te vertrekken. 07.00 uur zitten we op de fiets en het is gelijk best lastig om de juiste weg te pakken richting Fisterra. Een algemeen probleem in Spanje hebben we ervaren. De richting is moeilijk en afstanden worden maar heel zelden op de borden gezet. De geur van de Eucalyptus bomen blijft de hele weg naar Finisterre bij ons. Maar uiteindelijk komen we rond 14.00 aan in het dorpje wat schilderachtig aan een baai ligt. We nemen snel een paar foto's, het brevet van aankomst halen we bij de albergue aan het haventje, doen snel nog een paar inkopen voor de terugreis en sluiten aan bij de rij voor de bus die om 14.45 vertrekt richting Santiago. Achteraf een goede beslissing geweest om deze bus te nemen want eerst dik 3 uur later zijn we bij het centrale busstation in Santiago en kunnen we de onbeschadigde fietsen tussen de tassen en koffers uit het laadruim trekken. We fietsen naar de albergue en drinken nog een meegebracht biertje onder in de keuken en nemen afscheid van Wil en Peet die morgen met de taxi naar La Coruna gaan om daar het vliegtuig te nemen naar Nederland. Hebben ze onze raad toch opgevolgd.....

KM 0,000 bij de vuurtoren van Finisterre

Bij binnenkomst Finisterre

Donderdag 26-05-2011 (85 km)

Vandaag komt er een eind aan onze vriendschap met Alain. Wonderlijk zo mee te maken dat er een band ontstaat ondanks dat mensen maar een kleine woordenschat hebben om met elkaar te communiceren. Maar we willen eerst de Botafumeiro zien zwaaien in de Kathedraal, dus gaan we daar naar toe. We kopen eerst in een bakkerswinkel een paar luxe gebakjes en zoeken een terras op waar we er een kop koffie bij kopen. Wat een verademing met Nederland waar je vaak de bordjes tegenkomt: "Meegebrachte etenswaren mogen hier niet gegeten worden". Noch in Frankrijk noch in Spanje was het ooit een probleem een meegebracht broodje te eten en een kop koffie erbij te kopen. We zijn op tijd in de kathedraal maar die is dan al vol zodat we op de grond gaan zitten voor de eerste rij banken: met de neus er boven op. Een mis is altijd interessant bij te wonen ondanks dat

een deel aan je voorbij gaat. De schriftlezing die altijd wordt afgesloten met de woorden: La palabra de Dios/ Het woord van God. Vandaag is er ook een bataljon soldaten waar de leider een speciaal woord richt tot Senor Santiago/ Meneer Jacobus: heel bijzonder. Dan volgt toch het spektakel met het wierook vat; 70 kg vliegt door de kerk tot hoog naar het plafond en vult de kathedraal met wierook. Na de mis gaan we terug naar de Albergue waar we ons omkleden en na een kop koffie afscheid nemen van Alain die s'avonds de bus neemt naar Irun. Wij pakken de fiets en gaan naar La Coruna. Die tocht is zwaarder dan we dachten, veel wind en nog wel behoorlijk klimmen iedere keer. Ook nu weer blijkt dat alle vooruitdenkerij, zoals zo vaak, achteraf weggegooide energie was. We hadden gedacht onderweg ergens een slaapplek te vinden maar besluiten toch maar op goed geluk door te fietsen naar het hotel in **La Coruna**, wat we voor morgen gereserveerd hadden, en misschien hebben ze vandaag ook wel een kamer voor ons. En dat klopt die hebben ze. Het voelt goed, eindelijk een grotere kamer te hebben met wat meer privacy en een goede badkamer met een heerlijke douche.....

Vrijdag 27-05-2011 (75 km)

Het hotel serveert geen ontbijt en dus organiseren we ons eigen ontbijt op de kamer. Daarna pakken we de fiets en gaan La Coruna verkennen. Het weer is weer fantastisch en een mooi fietspad langs de baai doet ons heel veel van de stad zien. Ook de "duistere" plekken waar je 's avonds niet wilt/ durft te komen waar we plotseling voor komen te staan. De dikke ratten schieten voor ons uit en tussen de hopen rotzooi blijkt ook nog gewoon te worden. Het is raar verdeeld in deze wereld. De tweede lekke band dient zich aan en als we deze repareren blijkt dit bandje letterlijk tot op de draad/ canvas versleten te zijn. Thuis blijkt dat ik er een dikke 6000 km mee gereden heb dus heeft ie echt zijn deel wel geleverd. Al fietsend komen we wel aan het andere eind van de stad terecht en hebben we moeite de weg terug te vinden zonder kaart en gaan we dus op goed geluk. Tot we uiteindelijk op een groot industrieterrein aan een paar kerels de weg vragen. Daar komt weer de bereidwilligheid van de mensen te voorschijn: "Ik stap wel in de auto en jullie volgen want anders wordt dat niks". We moeten even heel heftig op de pedalen om hem te volgen maar zijn dan ook zo weer terug bij ons hotel.

Opnieuw hulde aan al die mensen die zo snel alles in de steek laten om ons op weg te helpen!!

Het vliegveld van La Coruna

Zaterdag 28-05-2011 (0 km)

We zitten al om 07.00 uur op de fiets omdat we eventuele verrassingen op het vliegveld voor willen zijn na alle verhalen die we gehoord hebben over de fiets die half afgebroken moet worden etc. Weer is alle vooruitdenkerij weggegooide energie. Banden leeg laten lopen, de fietshoes erover

heen, op de lopende band en de fiets verdwijnt uit ons gezicht. Nu maar hopen dat we hem in **Amsterdam** heel weer terug krijgen..... Het voordeel van de kleine luchthaven laat zich ook hier weer zien. De mevrouw die ons incheckt, helpt ons met het afwickelen van de zaken rondom de fietsen, doet ons uitgeleide bij de gate en zwaait onder aan het vliegtuig naar de piloot. Of ze de motoren ook gestart heeft is ons niet bekend.....

In Amsterdam verschijnen de fietsen weer op de band en zien er nog steeds goed uit. Frans staat ons op te wachten en brengt ons naar huis. Triest is dat hij in de afgelopen nacht afscheid heeft moeten nemen van zijn schoonvader. Dat hij ons dan alsnog ophaalt vindt hij heel gewoon: dat was toch afgesproken! Trijnie heeft de koffie warm en het voelt goed weer thuis in **Veeningen** te zijn.

Algemeen:

* Af en toe lijkt het dat we voor de vuist weg fietsen maar niets is minder waar. We hadden een vast plan waar we ons qua dagen aan moesten houden maar daar binnen konden we schuiven om zo wat vrijheid te hebben in de km's. Om de 6 dagen zat er een rustdag in die we konden inzetten om achterstand in te halen of om vooruit te fietsen. Het laatste was meestal het geval.

* Heel veel dank zijn we verschuldigd aan al die mensen die zo vriendelijk waren voor ons onderweg zonder dat ze wisten voor wie ze dat deden en dat waren er heel veel! Natuurlijk onze Jacobs schelp zal mee geholpen hebben, maar wist die boer dat ook, die vrouw onderweg en al die andere mensen die ons de weg vertelden ?

* Vooraf hoorden we dat de tent bij de Pyreneeën teruggestuurd kon worden omdat je in Spanje beter in de albergues kunt overnachten. Helemaal waar!!

* Jacobus de Meerdere, broer van Johannes vatte de boodschap van evangeliseren letterlijk op en bracht de boodschap tot aan Finisterre in Spanje: het einde van de toenmalige aarde, wat Finisterre (lokaal Fisterra) letterlijk betekend. Jacobus werd volgens de Bijbel onthoofd door Herodes in het Heilige land maar vrienden zorgden er, volgens de legende, voor dat zijn lichaam naar Santiago gebracht werd en daar begraven. Iago, het Spaanse woord voor Jacobus, werd zo de naam van de huidige stad Santiago (heilige Jacobus). Santiago is ook de beschermheilige van Spanje geworden doordat in de beslissende strijd tegen de Moren in het jaar 844 Hij zichzelf, volgens de legende, mengde in de strijd op een wit paard met een blinkend zwaard en zo de christelijke legers onder leiding van koning Ramiro 1 de overwinning schonk. In veel kerken wordt Hij, in Spanje, afgebeeld als Matamoros. (Morendoder). De toevoeging "de Compostella" (land van de ster) komt van het feit dat het graf werd ontdekt doordat een ster bleef staan op de plaats van het graf en zo een aanwijzing was waar Jacobus begraven lag.

Voor de Statistici:

- Uit en Thuis: 01/05 en 28/05
- Totaal: 2978 km
- Twee lekke banden
- Fiets daggemiddelde: 114,5 km

- Aantal omwentelingen trapper: Schatting 3.000.000
- Hoogste snelheid:
 - Met bepakking: 66,9 km/hr
 - Zonder bepakking: 69,1 km/hr
 -

Het gedichtje van Mieke:

Ik vroeg om kracht
en God gaf me moeilijkheden, om sterk te worden

Ik vroeg om wijsheid
en God gaf me problemen om te leren op te lossen

Ik vroeg om voorspoed
en God gaf me verstand en spierkracht om te werken

Ik vroeg om moed
en God gaf me gevaren om te overwinnen

Ik vroeg om liefde
en God gaf me mensen om me heen om te helpen

Ik vroeg om gunsten
en God gaf me kansen

Ik ontving niets van wat ik vroeg
Ik ontving alles wat ik nodig had.